

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

Koulutoimi

Valtuusto teki 25.5.2020 kouluverkkopäätöksen, jonka mukaan koulun toiminta lakkaa, mikäli oppilaita on toteuman ja ennusteen mukaan kahtena peräkkäisenä vuonna alle 40. Tämän päätöksen mukaisesti ja 20.9.2021 oppilasmäärän ja lukuvuoden 2022-2023 ennusteen mukaan kouluverkkoon ei tule muutoksia vuonna 2022. Vatjusjärven koulun lakkautuminen 1.8.2021 vaikuttaa perusopetuksen budjettiin menoja hillitsevästi.

Opettajien virkojen tai tuntiopettajien määrä ratkaistaan lukuvuosittain lautakunnassa tuntikehystä päätettäessä. Tuntikehysten määrään vaikuttaa puolestaan budjetti. Kaupunki on saanut lukuvuodelle 2021-22 opetus- ja kulttuuriministeriöltä ns. korona-avustusta perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen yhteensä 43 000 euroa. Avustusta käytetään koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten lieventämiseen. Haapavedellä palkataan ko. avustuksella perusopetukseen resurssiopettaja ja varhaiskasvatukseen ryhmäavustaja sekä järjestetään tukiopetusta.

Lukion ja yläkoulun yhteisen opiskelijamäärän vähentymisestä johtuen lisätään vähitellen yläasteen ja lukion yhteisten opettajien osuutta. Seuraavien viiden vuoden aikana oppilas/opiskelijamäärään ei ole vielä odotettavissa suuria muutoksia. Yhteisten opettajien kautta voidaan opetuksessa turvata laatu sekä riittävä määrä opetustunteja. Tehtävien täyttö mietitään tarkkaan eläköitymisten yhteydessä. Koulunkäynnin ohjaajien määrä pyritään pitämään enintään nykyisellään.

Uuden yläkoulu/lukion rakentaminen valmistuu joulukuussa 2021 ja koulu otetaan käyttöön kevätlukukauden alkaessa 2022. Uuden koulun tilat mahdollistavat paremmin yläkoulun ja lukion tilojen ja opettajien yhteisen hyödyntämisen ja aineopettajaryhmien yhteisopettajuuden. Koulun toiminta palaa normaaleihin uumiin kahden väistötiloissa vietetyn vuoden jälkeen.

Peruskoulutus

Sivistysjohtaja Erkki Seitajärvi

Perusopetuksessa palataan vähitellen koronan jälkeiseen aikaan. Korona-aika on aiheuttanut osalle oppilaista puutteita oppimisessa sekä osalle henkisen hyvinvoinnin heikkenemistä. Kouluissa pyritään tarkkailemaan tältä osin tilannetta ja lisäämään pedagogisia ja oppilashuollollisia tukitoimia niille oppilaille, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Perusopetuksessa toteutetaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöstä lähikouluperiaatteesta ja inklusiosta. Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan tukitoimet määritellään aina oppilaan lähtökohdista

käsin. Erityisopetuksen järjestämisen muotoja tarkastellaan joustavasti siten että käytössä ovat tarvittaessa myös pienryhmät.

Opettajien ja koulunkäynninohjaajien digivalmiudet ovat hyvällä tasolla ja kehittyivät koronasta johtuvien etäopetusjaksojen myötä. Haapavesi on mukana sekä paikallisessa että alueellisessa tutoropettajahankkeessa. Hankkeilla pyritään edistämään uuden opetus suunnitelman käyttöönottoa. Pääpaino on opettajien ja oppilaiden digitaalisten taitojen parantamisessa.

Kaupunki on mukana Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan järjestämisessä. Hauska Harrastaa Haapavedellä -hanke käynnistettiin alkuvuodesta 2021 ja se jatkuu vuonna 2022. Kerhoja on käynnissä noin 20 ja niitä järjestetään kaikilla kouluilla.

Oppivelvollisuuslain uudistumisen myötä on yläkoulussa lisätty oppilaanohjausta ja pyritty siten vähentämään koulupudokkuutta ja varmistamaan kaikkien oppilaiden siirtyminen opiskelemaan toiselle asteelle, kuten oppivelvollisuuslaki edellyttää.

HALLINTO JA KURAATTORIPALVLEUT	TP 2019	TP2020	TA 2021	TA2022
Toimintatulot	320	303	188	198
Toimintamenot	397	419	469	554
Netto	78	116	281	356

Oppilasmäärä laskee Haapaveden kaupungissa muutaman seuraavan vuoden aikana varsin voimakkaasti, ja suurin käänne tapahtuu vuodesta 2025 lähtien, kun pienet ikäluokat tulevat kouluikään. Perusopetuksen oppilasmääräennusteen mukaan perusopetuksen oppilasmäärä laskee syksyn 2021 891:stä oppilaasta noin 740:een oppilaaseen vuoteen 2027 mennessä eli noin 17 %. Oppilasmäärän lasku on todennäköisesti vielä ennustettakin nopeampi, mikäli muuttoliike jatkuu samanlaisena kuin viime vuosina.

Perusopetuksen oppilasmäärä syksyllä 2021 ja ennuste vuosille 2022-2027:

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Yläkoulu	300	288	282	285	293	288	302
Hyttikallio	212	198	194	182	168	161	149
Mäkirinne	226	238	237	223	208	188	171
Humaloja	58	61	57	57	49	43	42
Mieluskylä	42	43	42	44	42	40	36
Vattukylä	53	48	46	48	45	42	40

Alakoulut yhteensä	591	588	576	554	512	474	438
Peruskoulu yhteensä	891	876	858	839	805	762	740

Oppilaat

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Alakoulut	589 (1-6 lk)	580 (1-6 lk)	589 (1-6 lk)	588 (1-6 lk)
Yläkoulu	313	314	301	288

PERUSKOULUTUS	TP 2019	TP2020	TA 2021	TA2022
Toimintatulot	160	120	167	111
Toimintamenot	8631	8026	8508	8576
Netto	8471	7906	8341	8466

Lukio

Rehtori Erkki Seitajärvi

Lukion opiskelijamäärä lähti syksyllä 2021 nousuun vuosikausien vähenemisen jälkeen. Tähän vaikuttivat varmastikin uuden koulurakennuksen tulo, mutta myös koulun maksamat ajokorttikustannukset.

Lukion markkinointiin on pyritty panostamaan viime vuosina mm. sosiaalista mediaa hyödyntämällä. Koulun toimintaa on muokattu uuden opetussuunnitelman hengessä entistä opiskelijaystävällisemmäksi ja pyritty mahdollistamaan opiskelijoille entistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa koulun toimintaan.

Uuden koulurakennuksen myötä lukio profiloituu entistä enemmän taidepainotteiseksi lukioksi, sillä tähän profiloitumiseen on paikkakunnalla hyvät mahdollisuudet. Taideaineiden osalta tehdään yhteistyötä erityisesti Jokihelmen opiston ja Jokilaaksojen musiikkiopiston kanssa.

Uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön syksyllä 2021 ja se tulee vaiheittain käyttöön ikäluokka kerrallaan. Lukiossa painostetaan lähiaikoina erityisesti korkeakoulu- ja työelämäyhteistyöhön, tehostettuun opiskelijoiden ohjaukseen sekä opiskelijoiden osallistamiseen koulun toimintaan. Liikkuva opiskelu -toimintaa jatketaan varaamalla siihen resurssia. Liikkuminen auttaa opiskelijoita myös jaksamaan paremmin opinnoissaan. Opiskelijoiden hyvinvoinnin seuraaminen on kaiken kaikkiaan tullut koronan myötä tärkeämmäksi ja tätä seurantaa tullaan jatkamaan. Korona-ajan vaikutusten vähentämiseksi on Haapaveden lukio saanut opetushallitukselta lukuvuodelle 2021-22 8217 euroa.

Opiskelijat	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
	105	108	105	118

LUKIO	TP 2019	TP2020	TA 2021	TA 2022
Toimintatulot	46	17	26	8
Toimintamenot	952	861	985	1039
Netto	907	843	959	1031

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus pohjautuu varhaiskasvatukseen, valtakunnalliseen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman perusteisiin sekä kaupungin omiin varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmiin. Varhaiskasvatukseen sisältyy lasten päivähoito, vuoroahoito, esiopetus, varhaiserityiskasvatus, leikkikenttätöiminta, kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki, yksityisen hoidon tuen kuntalisä ja varhaiskasvatuksen palveluseteli.

Alle kouluikäisten lasten määrä Haapavedellä on viime vuosina ollut laskusuunnassa. Varhaiskasvatuksen kysyntään alle kouluikäisten lasten väheneminen ei kuitenkaan ole vaikuttanut. Työllisyystilanteen parantuminen sekä vanhempien opiskelu ovat lisänneet perheille varhaiskasvatuksen tarvetta. Kotona kotihoidontuella hoidettavien lasten määrä näyttää vähentyvän myös v. 2021 aikana.

1.8.2020 voimaan tullut varhaiskasvatustlain muutos varhaiskasvatuksen subjektiivisen oikeuden laajentamisesta on lisännyt varhaiskasvatuksen kysyntää. Päiväkotien lapsiryhmien kokoa pienennettiin 3-6-vuotiaiden lasten ryhmien osalta 3 paikkaa /ryhmä. Paikkojen vähennys päiväkodeissa toi haastetta hoitopaikkojen riittävydestä kysyntää vastaavaksi.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen osalta Ahjolan päiväkodin toimintaa on muutettu 1.8.2021 alkaen kaksivuotisen esiopetuskokeilun vuoksi. Ahjolassa syksyllä 2017 aloitettu kerhotoiminta on toistaiseksi tauolla ja tilalle on tullut kaksivuotisen esiopetuskokeilun kokeiluryhmä. Ahjolan päiväkodin alaisuudessa toimii siis 4 kokopäiväryhmää, joista yksi on kokeiluesiopetusryhmä sekä yksi 6-vuotiaiden esioppilaiden ryhmä Haapaveden opiston tiloissa. Tällä hetkellä em. kokeilun vuoksi varhaiskasvatuksella on paineta järjestää osa-aikaisille varhaiskasvatuksen tarvitsijoille varhaiskasvatuspaikkaa ja nämä kuormittavat kokoikäisten lasten ryhmiä päiväkodeissa. Päiväkotitoiminta Onnimannissa toimii 6 päiväkotiryhmää, joista 2 ryhmää (Ketunleivät ja Metsätähdet) on keskittynyt vuoroahoitoa tarvitsevien lasten varhaiskasvatukseen. Vuoroahoidon kysyntä lisääntyy edelleen työpaikkojen laajentuneiden työaikojen vuoksi. Tämän hetken suurin muutos vuoroahoitoon on lasten yöhoidon lisääntyminen. Kunnallista varhaiskasvatusta tarjoavat myös tilapäiset yksiköt Pikku-Marttan päiväkotitoiminta ja Vienolan päiväkotitoiminta.

Varhaiskasvatusta tarvitsevien lasten esiopetus järjestetään pääsääntöisesti päiväkodeissa.

Viime vuosina perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt huomattavasti. Tavoitteena on saada lisää perhepäivähoitajia, jolloin perheille olisi tarjolla varsinkin pienille lapsille toivottuja pieniä hoitoryhmiä. Ryhmäperhepäiväkotitoiminta on osa perhepäivähoitoa. Minttulan ryhmäperhepäiväkoti toimii myös perhepäivähoidossa oleville lapsille perhepäivähoitajan työajantasausvapaiden varahoitopaikkana. Toisena ryhmäperhepäiväkotina toimii Vienola.

Varhaiserityiskasvatusta kehitetään, jotta kaikille erityistä tukea tarvitseville lapsille voitaisiin tarjota heidän tarpeidensa mukaista kehityksen ja oppimisen tukea jo varhaisessa vaiheessa. Myös lapsen oppimisen taitoja tulee vahvistaa jo ennen koulun aloittamista. Pätevien varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytointi on erityisen hankalaa hakijoiden puuttumisen vuoksi. Varhaiskasvatuksen opettajien lisä- ja täydennyskoulutuksella toivottavasti saamme pätevää henkilöstöä myös varhaiserityiskasvatukseen.

Varhaiskasvatustalouteen tuli muutoksia 1.8.2021 alkaen. Henkilökunnalla on velvollisuus ilmoittaa havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta, jos ne koskevat varhaiskasvatustalouden vastaista toimintaa. Toisena muutoksena tuli päiväkodin henkilöstö mitoitukselta poikkeamiseen. Päiväkotien suhdeluvusta (1/4, 1/7) poikkeaminen ei voi olla jatkuvaa eikä päivittäistä eikä se voi kestää koko toimintapäivän ajan, vaan sen tulee olla luonteeltaan lyhytaikaista ja satunnaista. Tämä luo painetta erityisesti äkillisten ja lyhytaikaisten sijaisten saamiseen päiväkoteihin.

Tavoitteena on myös avoimen varhaiskasvatuksen kehittäminen kysyntää vastaavaksi.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perheillä on mahdollisuus valita myös yksityinen varhaiskasvatus tai kotihoidon tuki. Haapaveden kaupunki maksaa yksityisen hoidon tuen kuntalisää. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin myötä toiveissa on yksityisen varhaiskasvatuksen lisääntyminen.

Talouden tasapainottamisohjelmassa on asetettu varhaiskasvatukselle tehtäväksi ryhmäkokojen ja päiväkotien täyttöasteen tarkastelu.

Suurin muutos vuorohoitoon on lasten yöhoidon lisääntyminen.

Varhaiskasvatus

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
hoitopäiviä	39291	40182	35000	40000
alle kouluikäisiä lapsia	571	600	536	480
lapsia päivähoidossa	246	325	260	260
hoitolapsia ajalla 1.1.-31.12.	395	393	430	369

* Esiopetuspäivät eivät sisälly hoitopäivien määrään

Varhaiskasvatus	TP 2019	TP2020	TA 2021	TA 2022

Toimintatulot	248	226	271	194
Toimintamenot	4166	3974	4146	4492
Netto	3918	3748	3875	4298